

Pharmakon a/s

Årsrapport 2017

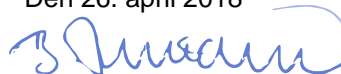
Pharmakon a/s
Milnersvej 42
3400 Hillerød

CVR.nr.: 1003 8839

Regnskabsår: 1. januar - 31. december 2017

Godkendt på selskabets ordinære
generalforsamling

Den 26. april 2018

Brian Frisendahl
(Dirigent)

Indholdsfortegnelse

Selskabsoplysninger.....	4
Ledelsens regnskabspåtegning.....	5
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	6
Ledelsesberetning 2017	8
Hovedtal.....	11
Regnskabspraksis	12
Resultatopgørelse.....	15
Balance	16
Pengestrømsopgørelse	18
Noter til årsrapporten	19

Selskabsoplysninger

Pharmakon a/s
Milnersvej 42
3400 Hillerød

Telefon: 4820 6000
Fax: 4820 6060
Hjemmeside: www.pharmakon.dk
E-mail: info@pharmakon.dk

CVR. nr.: 1003 8839

Stiftet: 24. februar 1986
Hjemsted: Hillerød

Bestyrelse

Apoteker Jesper Gulev Larsen, formand
Apoteker Bente Wittrup Præstbrogaard, næstformand
Cand.pharm. Steffen Bager
Uddannelseskonsulent Tina Bolvig*
Uddannelseskonsulent Mariann Østergaard Bomholt*
Apoteker Lise Larsen
Salgskonsulent Rikke Spangenberg*
Apoteker Vivian Zederkof
*medarbejdervalgte

Direktion

Adm. direktør, rektor Lotte Fonnesbæk, cand.pharm.

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6
2300 København S

CVR. nr.: 3396 3556

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes torsdag den 26. april 2018.

Ledelsens regnskabspåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 for Pharmakon a/s.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Hillerød, den 5. april 2018

Direktion

Lotte Fønnesbæk
Adm. direktør

Bestyrelse

Jesper Gulev Larsen
(formand)

Bente Wittrup Præstbrøgaard
(næstformand)

Steffen Bager

Tina Bolvig

Mariann Østergaard Bomholt

Lise Larsen

Rikke Spangenberg

Vivian Zederkøf

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Pharmakon a/s

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Pharmakon a/s for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revision af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.

- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

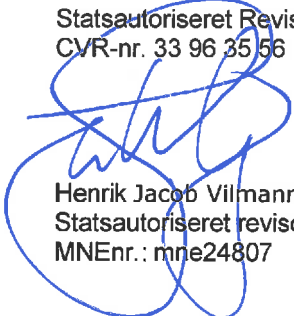
Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 5. april 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Henrik Jacob Vilmann Wellejus
Statsautoriseret revisor
MNEnr.: mne24807

Nikolaj Erik Johnsen
Statsautoriseret revisor
MNEnr.: mne35806

Ledelsesberetning 2017

Hovedaktivitet

Pharmakon a/s har en nominel aktiekapital på 20 mio. kr. og en egenkapital på 75,8 mio. kr. Pharmakon er 100 % ejet af D. A. Invest og Udvikling a/s, som er 100 % ejet af Danmarks Apotekerforening (apotekernes arbejdsgiver- og brancheorganisation). Foreningen varetager apotekernes faglige interesser.

Pharmakon er et moderne konferencecenter og et internationalt anerkendt uddannelses- og udviklingscenter for farmaceutisk praksis. Formidling af viden om farmaceutisk praksis sker gennem uddannelse og kompetenceudvikling samt forsknings- og konsulentarbejde. Uddannelsesaktiviteterne omfatter kompetenceudvikling af medarbejdere på apotekerne og i life science industrien både i Danmark og i udlandet. Pharmakon er officiel samarbejdspartner til WHO Regional Office for Europe, Division of Health Systems and Public Health.

Pharmakon varetager desuden uddannelsen til farmakonom i regi af Farmakonomskolen. Uddannelsen er treårig og skifter mellem praktikophold på apotek og skoleophold. Der optages årlig ca. 260 elever, som i løbet af uddannelsen har i alt 23 kursusuger på Farmakonomskolen, hvor de fleste bor på skolen i kursusperioderne.

Under overskriften Ophold med indhold® tilbyder konferencecentret tidssvarende konference- og undervisningslokaler, møde- og grupperum samt opholdsfaciliteter.

Pharmakon er som helhed en nonprofit-virksomhed, hvor overskud geninvesteres i fortsat forsknings- og forsøgsvirksomhed samt udvikling og konsolidering. Der er fokus på lønsomhed, prioritering og fleksibel prissætning.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat

Omsætningen for 2017 blev 115,0 mio. kr. mod 111,9 mio. kr. i 2016, svarende til en stigning på 3,1 mio. kr. Resultat før skat udgjorde et overskud på 5,2 mio. kr. mod et overskud på 4,5 mio. kr. i 2016. Resultat efter skat udgjorde et overskud på 4,0 mio. kr. mod et overskud efter skat på 3,5 mio. kr. i 2016.

Den samlede omsætning på 115 mio. kr. er på niveau med forventningerne og var i forhold til 2016 påvirket positivt af, at farmakonomuddannelsen i 2017 blev fuldt finansieret for et årligt optag på ca. 260 elever, hvor det årlige optag siden 2015 har været øget fra 220 til 260 elever. Der har desuden været en positiv udviklingen på konferencemarkedet, samtidig med at det er lykket at sælge ledig kapacitet i et hotelkoncept, der særligt retter sig mod businessrejsende i Nordsjælland. Der har været et mindre fald i Pharmakons aktiviteter til life science industrien samt i forsknings- og udviklingsaktiviteter.

I 2017 blev der arbejdet med Pharmakons nye strategi mod 2020. Der arbejdes i fem spor med tilhørende gennembrudsmål, der vurderes afgørende for Pharmakons fortsatte positive udvikling – både forretnings- og medarbejdermæssigt. Der arbejdes med implementering af strategiplaner i hele virksomheden, hvor medarbejderudvikling, kulturudvikling og værdisæt indgår som en naturlig del i dette arbejde.

Pharmakon gennemfører årligt en medarbejderundersøgelse. I 2017 blev den gennemført i samarbejde med Great Place to Work® og Pharmakon fik en 21. plads blandt Danmarks Bedste Mellemstore Arbejdspladser® (2016: en 11. plads).

I 2016 blev der igangsat en udredning af farmakonomuddannelsen med det formål at få input til, hvordan farmakonomuddannelsen mest hensigtsmæssigt kan udvikle sig i fremtiden. I 2017 og 2018 arbejdes der videre med to udviklingsspor – et på kort sigt og et på lidt længere sigt. Udviklingen skal tage afsæt i såvel faglige perspektiver som afklaring af aftageres og interessenters synspunkter.

På kort sigt skal der ske en tilpasning af farmakonomuddannelsen i forhold til de nye rammevilkår samt de forskellige aftageres behov og ønsker, herunder med særligt fokus på sygehusapotekerne. I anden omgang undersøger mulighederne for at udvikle en ny struktur i uddannelsen, hvor der sigtes på en uddannelse med

et basis- og et specialiseringsforløb i forhold til fremtidigt erhvervsvalg på henholdsvis privatapotek, på sygehusapotek eller i life science industrien. Helhedsaspektet i uddannelsen skal sikre, at eleven i alle tilfælde har tilstrækkelig kompetence til at kunne begå sig på privatapotek og i øvrige sektorer med særkrav til professionen.

Der var i 2017 fortsat fokus på at sammentænke den løbende vedligeholdelse og den langsigtede strategiske udvikling af Pharmakons fysiske rammer under hensyntagen til den samlede økonomi. I 2017 blev den sidste af fem værelsesfløje renoveret, der blev gennemført en udbygning af parkeringsfaciliteterne, og der blev gennemført en udbygning og fremtidssikring af IT-servere mv. Der er endvidere blevet lavet et professionelt webinarrum, som er indrettet med fokus på akustik, lys og lyd. Webinarrummet anvendes både til Pharmakons egne uddannelsesaktiviteter og lejes ud

I den kommende årrække ventes et uændret optag på farmakonomuddannelsen. Der blev derfor startet op på en proces, som sætter fokus på de fysiske rammer, idet et øget antal elever på farmakonomuddannelsen skal ses i sammenhæng med Pharmakons øvrige indtægtsgivende aktiviteter, og det nødvendiggør tilpasning af Pharmakons faciliteter. Der er indgået et samarbejde med et arkitektfirma, der har udarbejdet et bud på udvidelse af de fysiske rammer i respekt for Pharmakons arkitektoniske udtryk og bygningskvalitet. Aktiviteterne har i 2017 haft fokus på statiske- og geotekniske undersøgelser.

I 2017 blev der arbejdet videre med den ny hjemmeside som centrum for koordinering af snitfladerne til andre sociale medier, branding mv. Der blev bl.a. implementeret elektronisk fakturagodkendelse, et nyt intranet blev sat i søen, e-læringsprogrammer blev elektronisk opdateret for at kunne køre på mere tidssvarende it-platforme, og arbejdet med at udvikle en app til farmakonomuddannelsens elever blev gennemført. Med en tidsfrist medio maj 2018 præciserer EU's persondataforordning en række krav til virksomheder. I 2017 er der på Pharmakon iværksat en række tiltag for at sikre compliance i overensstemmelse hermed både i forhold til egen virksomhed og Pharmakons samarbejdspartnere.

Årets resultat efter skat på 4,0 mio. kr. anses for tilfredsstillende. Resultatet blev opnået gennem en positiv markedssituation, en engageret og professionel indsats fra samtlige medarbejdere samt en stram omkostningsstyring med løbende prioriteringer i hele virksomheden.

Omkostninger

De samlede personaleomkostninger i 2017 androg 69,5 mio. kr. mod 68,3 mio. kr. 2016, og de eksterne omkostninger var på 33,8 mio. kr. mod 32,4 mio. kr. 2016. Afskrivningerne udgjorde 6,2 mio. kr. (2016: 6,4 mio. kr.).

Kapitalforhold

Selskabets balancesum steg med 3,7 mio. kr. til 117,2 mio. kr. Egenkapitalen udgjorde 75,8 mio. kr. (2016: 71,8 mio. kr.) og finansierede 64,7 % af aktiverne (2016: 63,3 %). Investeringer i bygninger og driftsmidler udgjorde 89,1 mio. kr. (2016: 86,9 mio. kr.).

Omsætningsaktiverne udgjorde 28,0 mio. kr. (2016: 26,5 mio. kr.) og de kortfristede gældsforpligtelser 30,1 mio. kr. (2016: 28,4 mio. kr.). Heraf udgjorde feriepengeforpligtelserne 9,5 mio. kr. (2016: 9,1 mio. kr.).

Likviditetsberedskabet og de aktuelle belåningsmuligheder er tilstrækkelige til at finansiere de budgetterede aktiviteter og investeringer. Likviditetsflowet varierer hen over kalenderåret, og Pharmakon har mulighed for at anbringe, respektivt trække på likviditet via aftalekonti hos D.A. Invest og Udvikling a/s.

Årets pengestrøm fra driftsaktivitet udgjorde 11,7 mio. kr. (2016: 11,9 mio. kr.). Pengestrøm til investeringsaktiviteter udgjorde 8,3 mio. kr. (2016: 8,6 mio. kr.), mens pengestrøm til finansiering udgjorde 0,4 mio. kr. (2016: 4,6 mio. kr.). Der blev ikke optaget yderligere lån i forbindelse med byggeprojekterne i 2017. Årets samlede pengestrøm blev positiv med 3,0 mio. kr. mod en negativ pengestrøm på 1,3 mio. kr. i 2016. De likvide beholdninger udgjorde ultimo 2017 8,7 mio. kr. (2016: 5,7 mio. kr.).

Forventet udvikling

Fremtid

Der arbejdes fortsat med implementering af Pharmakons strategi 2020, samt udvikling af farmakonomuddannelsen.

Omsætningsniveauet for 2017 ventes fastholdt i 2018 med et positivt resultat omkring 5 % af egenkapitalen primo efter skat.

Særlige forretningsmæssige og finansielle risici

Det øgede elevoptag forventes for nærværende ikke at være en væsentlig hindring for, at de øvrige forretningsområder udvikler sig som forventet, men på lidt længere sigt vil der være behov for kapacitetstilpasning for at sikre konferencecentrets position på markedet. Konsekvenserne af et fortsat øget elevoptag vurderes og følges løbende.

Det kræver en fortsat målrettet markedsføring og engageret indsats fra alle at nå det budgetterede resultat. Udviklingen følges nøje, så der hurtigt kan ageres på udsving i markedet, hvor særligt konferencecentret og Pharmakons tilbud til life science industrien og relaterede brancher er meget konjunkturfølsomme.

Niveauet af erhvervsudvikling i Hillerød Kommune er meget højt, hvilket kan give nye muligheder for Pharmakon, men også indebære risici. Frederiksborgcenteret udbygges med en multihal, og det vil måske trække endnu flere store arrangementer til byen og dermed forretning til Pharmakons konference- og hotelvirksomhed. Der er dog også planer om et nyt lavprishotel i centrum af Hillerød, hvor en lavprishotelkæde ultimo 2019 forventes at overtage en bygning for at indrette cirka 100 tre-stjernede hotelværelser, en morgenmadsrestaurant og et lobbyområde. Pharmakons konferencecenter har derfor konstant fokus på at udnytte konferencecenterets kapacitet optimalt og løbende tilpasse sig markedets behov.

Videnressourcer

Pharmakon er både en videnvirksomhed og en servicevirksomhed, hvor fundamentet består af en treenighed af medarbejderressourcer, IT-plattform og de fysiske rammer. Der investeres løbende heri for at fastholde og udvikle forretningsgrundlaget.

Som et led i Pharmakons strategi 2020 blev der i 2017 igangsat en kulturforandringsproces, der skal sikre, at alle medarbejdere i 2020 ved, hvad det vil sige at tænke udefra og ind og lever det i tanke og handling, både i forhold til kunder og kollegaer. Målet er at levere fantastiske kundeoplevelser – fra start til slut. Dette operationaliseres blandt andet ved at skabe et fælles sprog for den kundeventede adfærd – 8'er og 10'er adfærd i forhold til den enkelte medarbejder. Processen tager udgangspunkt i, at første linjelederne er nøglen til succes i en øget kundefokuseringsproces, og der arbejdes med kundefokuseret ledelse.

Virksomhedens påvirkning af det eksterne miljø

Pharmakon har Green Key (Den Grønne Nøgle), der er turismens internationale miljømærke. Green Key gives til virksomheder i turistbranchen, som gør noget ekstra for at beskytte miljøet. En miljømærket virksomhed skal leve op til mange konkrete og relevante miljøkrav, som sikres ved en omfattende godkendelsesprocedure og ved løbende kontrol. Kriterierne for opfyldelse fremgår af www.greenkey.dk.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Hoved- og nøgletal

(tkr.)	2017	2016	2015	2014	2013
Resultatopgørelsen					
Nettoomsætning	114.962	111.851	108.677	110.960	105.830
Resultat af primær drift	5.486	4.870	5.165	5.453	4.693
Resultat før skat	5.181	4.459	4.703	4.899	3.854
Resultat af finansielle poster	(305)	(411)	(462)	(554)	(839)
Årets resultat	4.032	3.474	4.073	3.996	3.045
Balancen					
Anlægsaktiver	89.133	86.946	84.737	83.991	82.030
Omsætningsaktiver	28.020	26.481	28.655	29.201	32.948
Aktiver i alt	117.153	113.427	113.392	113.192	114.978
Egenkapital	75.825	71.793	68.319	64.246	60.250
Hensatte forpligtelser	7.373	7.086	6.945	6.795	6.762
Langfristede gældsforpligtelser	3.880	6.128	8.263	10.517	13.605
Kortfristede gældsforpligtelser	30.075	28.420	29.865	31.634	34.361
Pengestrømsopgørelsen					
Pengestrøm fra driftsaktivitet	11.708	11.912	10.336	13.331	7.324
Pengestrøm til investeringsaktivitet	(8.344)	(8.566)	(6.505)	(7.678)	(2.746)
Pengestrøm til finansieringsaktivitet	(403)	(4.616)	(3.061)	(6.017)	(4.976)
Pengestrøm i alt	2.961	(1.270)	770	(364)	(398)
Gns. antal fuldtidsmedarbejdere pba. ATP	122	120	117	116	114
Gns. antal fuldtidsmedarbejdere pba. timeløn	119	118	114	114	111
Nøgletal					
Overskudsgrad	4,8%	4,4%	4,8%	4,9%	4,4%
Afkast af den investerede kapital	4,7%	4,3%	4,6%	4,8%	4,1%
Likviditetsgrad	93,2%	93,2%	95,9%	92,3%	95,9%
Soliditetsgrad	64,7%	63,3%	60,3%	56,8%	52,4%
Egenkapitalens forrentning	5,5%	5,0%	6,1%	6,4%	5,2%

Regnskabspraksis

Årsrapporten for Pharmakon a/s for 2017 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for en mellemstor klasse C-virksomhed. Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år. I talopstillinger anvendes parentes om negative resultater og fradragposter.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når selskabet som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Selskabets indtægter optages i resultatopgørelsen på tidspunktet for gennemførelsen af de pågældende aktiviteter. Omsætningen måles eksklusiv moms, afgifter og rabat i forbindelse med salget.

Eksterne omkostninger

Eksterne omkostninger indeholder de til indtægterne medgåede direkte og indirekte omkostninger samt øvrige omkostninger. Omkostninger periodiseres til det år, de vedrører. Omkostninger til forskning og udvikling inden for kursus- og undervisningsområdet samt til fremstilling af undervisningsmaterialer omkostningsføres i takt med, at de afholdes.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder lønninger, vederlag, pensioner og øvrige sociale omkostninger til selskabets ansatte, herunder direktion og bestyrelse.

Afskrivninger

Afskrivninger indeholder årets afskrivninger på materielle anlægsaktiver. Fortjeneste eller tab ved afhændelse af anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgssummen og den oprindelige anskaffelsessum med fradrag af foretagne afskrivninger og indregnes i årets afskrivninger.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta samt amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser.

Skat af årets resultat

Selskabet er sambeskattet med moderselskabet D.A. Invest og Udvikling a/s. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud). De sambeskattede selskaber indgår i acontoskatteordningen.

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, herunder som følge af ændring i skattesats, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte i egenkapitalen.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger måles til oprindelig anskaffelsesværdi med tillæg af senere forbedringer og med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Driftsmidler og inventar måles til anskaffelsespris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Afskrivninger på materielle anlægsaktiver foretages lineært over aktivernes forventede levetid ved et effektivt vedligeholdelsesniveau:

- Fast ejendom afskrives over 25 til 50 år.
- Omfattende nyanskaffelser afskrives over 5 til 10 år.
- Øvrige driftsmidler afskrives over 5 år, edb-udstyr dog over 3 år.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgskostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der nedskrives til imødegåelse af forventet tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Selskabsskat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte aconto skatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettigede aktiver eller andre poster, hvor midlertidige forskelle er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen.

Gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealisation sværdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i det efterfølgende år.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af selskabets aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld samt betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger samt kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Nøgletal

Nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015", og de i hoved- og nøgletaloversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Overskudsgrad

$$\frac{\text{Resultat af primær drift} * 100}{\text{Nettoomsætning}}$$

Afkast af den investerede kapital

$$\frac{\text{Resultat af primær drift} * 100}{\text{Gennemsnitlig investeret kapital} ^1)}$$

¹⁾ Ved investeret kapital forstås driftsmæssige immaterielle og materielle anlægsaktiver samt netto arbejdskapital.

Likviditetsgrad

$$\frac{\text{Omsætningsaktiver} * 100}{\text{Kortfristede gældsforpligtelser}}$$

Soliditetsgrad

$$\frac{\text{Egenkapital ultimo} * 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$$

Egenkapitalens forrentning

$$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} * 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$$

Resultatopgørelse for året 1. januar - 31. december

Note	(i tkr.)	2017	2016
1	Nettoomsætning	114.962	111.851
	Eksterne omkostninger	(33.816)	(32.359)
2	Personaleomkostninger	<u>(69.502)</u>	<u>(68.264)</u>
	Resultat før afskrivninger	11.644	11.228
3	Afskrivninger	<u>(6.158)</u>	<u>(6.358)</u>
	Resultat af primær drift	5.486	4.870
4	Finansielle indtægter	163	159
5	Finansielle omkostninger	<u>(468)</u>	<u>(570)</u>
	Resultat før skat	<u>5.181</u>	<u>4.459</u>
6	Skat af årets resultat	<u>(1.149)</u>	<u>(985)</u>
	Årets resultat	<u><u>4.032</u></u>	<u><u>3.474</u></u>
 Forslag til resultatdisponering			
	Overført resultat	<u><u>4.032</u></u>	<u><u>3.474</u></u>

Balance pr. 31. december

Note	(i tkr.)	2017	2016
	Aktiver		
	Anlægsaktiver		
	Materielle anlægsaktiver		
7	Grund og bygninger	79.511	78.081
7	Driftsmidler	<u>9.622</u>	<u>8.865</u>
	Anlægsaktiver i alt	<u>89.133</u>	<u>86.946</u>
	Omsætningsaktiver		
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	9.834	11.756
8	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	7.572	7.078
	Andre tilgodehavender	745	627
9	Periodeafgrænsningsposter	<u>1.182</u>	<u>1.294</u>
	Tilgodehavender ialt	<u>19.333</u>	<u>20.755</u>
	Likvide beholdninger	<u>8.687</u>	<u>5.726</u>
	Omsætningsaktiver i alt	<u>28.020</u>	<u>26.481</u>
	Aktiver i alt	<u>117.153</u>	<u>113.427</u>

Balance pr. 31. december

Note	(i tkr.)	2017	2016
	Passiver		
10	Egenkapital		
	Aktiekapital	20.000	20.000
	Overført resultat	55.825	51.793
	Egenkapital i alt	75.825	71.793
	Hensatte forpligtelser		
11	Udskudt skat	7.373	7.086
	Langfristede gældsforpligtelser		
12	Realkreditinstitutter	1.148	1.569
12	Gæld til tilknyttede virksomheder	2.732	4.559
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	3.880	6.128
	Kortfristede gældsforpligtelser		
12	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	2.422	404
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	6.511	5.686
	Gæld til tilknyttede virksomheder	111	109
	Selskabsskat	863	737
	Anden gæld	15.180	16.518
13	Forudbetalte kursusafgifter og konsulentydelse	4.988	4.966
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	30.075	28.420
	Gældsforpligtelser i alt	33.955	34.548
	Passiver i alt	117.153	113.427
14	Eventualforpligtelser og kontraktlige forpligtelser		
15	Pantsætninger		
16	Nærtstående parter		
17	Begivenheder efter balancedagen		

Pengestrømsopgørelse

(i tkr.)	2017	2016
Pengestrøm fra driften		
Nettoomsætning	114.962	111.851
Driftsomkostninger	<u>(103.318)</u>	<u>(100.623)</u>
Resultat før afskrivninger	11.644	11.228
Ændring i tilgodehavender	1.422	904
Ændring i kortfristet gæld	<u>(489)</u>	<u>500</u>
Pengestrøm fra primær drift	12.577	12.632
Finansielle poster, netto	(132)	(133)
Sambeskønningsbidrag, netto	<u>(737)</u>	<u>(587)</u>
Pengestrøm fra driftsaktivitet	<u>11.708</u>	<u>11.912</u>
Pengestrøm til investeringsaktivitet		
Investering i materielle anlægsaktiver	(8.474)	(8.599)
Salg af materielle anlægsaktiver	<u>130</u>	<u>33</u>
Pengestrøm til investeringsaktivitet i alt	<u>(8.344)</u>	<u>(8.566)</u>
Pengestrøm til finansieringsaktivitet		
Prioritetsgæld	(403)	(561)
Anden langfristet gæld	<u>0</u>	<u>(4.055)</u>
Pengestrøm til finansieringsaktivitet i alt	<u>(403)</u>	<u>(4.616)</u>
Årets pengestrøm i alt	2.961	(1.270)
Likvider, primo	<u>5.726</u>	<u>6.996</u>
Likvider, ultimo	<u>8.687</u>	<u>5.726</u>

Pengestrømsopgørelsen kan ikke alene udledes af årsrapporten.

Noter til årsrapporten

Note (i tkr.)

1 Omsætning

Indtægten ved Pharmakons drift vedrører de 6 forretningsområder, som omfatter Konference- og uddannelsescenter, uddannelses- og udviklingsaktiviteter på Farmakonomuddannelsen, Kompetenceudvikling til Life science industrien, Kompetenceudvikling Apotek, Forskning og Udvikling samt IT-services.

2 Personaleomkostninger

Den samlede udgift til lønninger og vederlag fordeler sig således:

	2017	2016
Lønninger	60.169	59.101
Pensionsbidrag	8.268	8.076
Andre udgifter til social sikring	1.065	1.087
Personaleomkostninger i alt	<u>69.502</u>	<u>68.264</u>

I 2017 indgår vederlag til bestyrelse og direktion med 1.018 tkr., hvoraf vederlag til direktion udgør 818 tkr. I 2016 udgjorde det samlede vederlag til bestyrelse og direktion 940 tkr.

Selskabet har i regnskabsåret gennemsnitligt beskæftiget 119 heltidsmedarbejdere (2016: 118).

3 Afskrivninger

	2017	2016
Grunde og bygninger	3.783	3.705
Driftsmidler	2.408	2.519
Gevinst / (tab) ved afståelse, netto	(33)	134
Afskrivninger i alt	<u>6.158</u>	<u>6.358</u>

4 Finansielle Indtægter

	2017	2016
Finansielle indtægter	0	0
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	163	159
Finansielle indtægter i alt	<u>163</u>	<u>159</u>

5 Finansielle omkostninger

Finansielle omkostninger	295	291
Finansielle omkostninger til tilknyttede virksomheder	173	279
Finansielle omkostninger i alt	<u>468</u>	<u>570</u>

Noter til årsrapporten

Note (i tkr.)

6	Skat af årets resultat	2017	2016
	Skat af årets resultat	1.150	979
	Regulering til tidligere år	(1)	6
	Skat i alt	<u>1.149</u>	<u>985</u>

7 Anlægsaktiver

Grund og bygninger	Grund	Bygninger	2017	2016
Anskaffelsessum pr. 1.1.	7.426	133.470	140.896	137.080
Årets forbedringer		5.218	5.218	5.532
Årets afgang		(40)	(40)	(1.716)
Anskaffelsessum pr. 31.12.	<u>7.426</u>	<u>138.648</u>	<u>146.074</u>	<u>140.896</u>
Afskrivninger pr. 1.1.		(62.815)	(62.815)	(60.692)
Årets afskrivninger		(3.783)	(3.783)	(3.705)
Årets afgang		35	35	1.582
Afskrivninger pr. 31.12.	<u>-</u>	<u>(66.563)</u>	<u>(66.563)</u>	<u>(62.815)</u>
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	<u>7.426</u>	<u>72.085</u>	<u>79.511</u>	<u>78.081</u>

Regnskabsmæssigt tab vedrørende afgang på bygninger udgør 5 tkr. (2016: 133 tkr.), der er indregnet i årets afskrivninger i resultatopgørelsen.

Ejendommens værdi er ved den seneste offentlige vurdering pr. 1. oktober 2016 ansat til 84 mio.kr.

Driftsmidler	2017	2016
Anskaffelsessum pr. 1.1.	29.260	28.846
Årets anskaffelser	3.256	3.067
Årets afgang	(3.144)	(2.653)
Anskaffelsessum pr. 31.12.	<u>29.372</u>	<u>29.260</u>
Afskrivninger pr. 1.1.	(20.395)	(20.497)
Årets afskrivninger	(2.408)	(2.519)
Årets afgang	3.053	2.621
Afskrivninger pr. 31.12	<u>(19.750)</u>	<u>(20.395)</u>
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	<u>9.622</u>	<u>8.865</u>

Regnskabsmæssigt nettogevinst vedrørende afgang på driftsmidler udgør 38 tkr. (2016: 1 tkr.), der er indregnet i årets afskrivninger i resultatopgørelsen.

Noter til årsrapporten

Note (i tkr.)

8 Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder

I tilgodehavender fra tilknyttede virksomheder indgår selskabets kortfristende indlån af overskudslikviditet med 7,1 mio. kr. (2016: 6,9 mio. kr.)

9 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte driftsomkostninger.

10 Egenkapital	2017	2016
Selskabets kapital er fordelt på 20 aktier à 1 mio. kr.		
Aktiekapital	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>
Overført resultat pr. 1.1.	51.793	48.319
Overført af årets resultat	<u>4.032</u>	<u>3.474</u>
Overført resultat pr. 31.12.	<u>55.825</u>	<u>51.793</u>
Egenkapital pr. 31.12	<u><u>75.825</u></u>	<u><u>71.793</u></u>

11 Udskudt skat	Resultat- opgørelse	Selskabs- skat	Udskudt skat
Afsat pr. 1.1.		737	7.086
Regulering til tidligere år (Betalt)/modtaget i året	(1)	<u>(1)</u>	
Skat af årets resultat	<u>1.150</u>	<u>863</u>	<u>287</u>
Ifølge årsrapport for 2017	<u><u>1.149</u></u>	<u><u>863</u></u>	<u><u>7.373</u></u>

Udskudt skat udgøres af forskelle i regnskabs- og skattemæssige værdier på aktivgrupperne; bygninger, driftsmidler, periodeafgrænsningsposter og hensættelser.

Selskabet sambeskattes med moderselskabet D. A. Invest og Udvikling a/s.

Skat af årets skattepligtige indkomst afregnes i form af sambeskatningsbidrag.

12 Langfristede gældsforpligtelser

Prioritetsgæld og anden langfristet gæld vil være indløst senest 5 år fra balancedagen.

Kursværdi af prioritetsgæld og gæld til tilknyttede virksomheder andrager pr. balancedagen 4.732 tkr.

13 Forudbetalte kursusafgifter og konsulentydelse

Forudbetalte kursusafgifter og konsulentydelse vedrører modtagne forudbetalinger fra kunder.

Noter til årsrapporten

Note (i tkr.)

14 Eventualforpligtelser og kontraktlige forpligtelser

Selskabet indgår i en dansk sambeskatning med D.A. Invest og Udvikling a/s, som administrationsselskab. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom fra og med regnskabsåret 2013 for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og fra og med 1. juli 2012 ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. De sambeskattede selskabers samlede kendte nettoforpligtelse i sambeskatningen fremgår af administrationsselskabets årsregnskab.

15 Pantsætninger

Prioritetsgæld er sikret med pant i ejendommen.

Der er med pant i ejendommen tinglyst et ejerpantebrev på 6.000 tkr., som er ubehæftet.

16 Nærtstående parter

Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

D.A. Invest og Udvikling a/s, København, der er eneaktionær.

Selskabet indgår i koncernregnskabet for D.A. Invest og Udvikling a/s samt koncernregnskabet for Danmarks Apotekerforening, København.

Øvrige nærtstående parter

Danmarks Apotekerforening og datterselskaber.

Transaktioner med nærtstående

I årsrapporten oplyses alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

17 Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.